

- е) противно члану 30. (**Виза за дугорочни боравак - Виза Д**) став (1) овог закона, у БиХ борави дуже од времена одређеног у визи;
- ф) противно члану 48. (**Оснoв за одобрење привременог боравка**) овог закона, у БиХ борави дуже од времена одређеног у дозволи привременог боравка, односно ако у року одређеном овим законом или рјешењем надлежног органа не напусти БиХ;"

Досадашња тачка д) постаје тачка г).

У ставу (2) број "100" замјењује се бројем "150", а ријеч "три" замјењује се ријечју "пет".

У ставу (4) иза ријечи "противно" додају се ријечи: "члану 62. (**Радна дозвола**) и противно".

Члан 67.

У члану 139. (**Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности**) став (2) мијења се и гласи:

"(2) Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности из става (1) овог члана може се изрећи у трајању од шест мјесеци."

Члан 68.

У члану 141. (**Рокови за доношење подзаконских прописа Савјета министара по овом закону**) у ставу (9) ријечи: "31. октобра" замјењују се ријечима: "31. децембра".

Иза става (11) додају се нови ст. (12), (13) и (14) који гласе:

"(12) Увијек када се покаже потребним, Савјет министара може по члану 8. (**Слобода кретања**) став (10) овог закона, на приједлог Министарства, након прибављеног мишљења МЦП-а, донијети одлуку којом се странцима који бораве на територији БиХ колективно и привремено ограничава слобода кретања у БиХ у мјери која је неопходна ради заштите јавног здравља.

(13) Када се покаже потребним, Савјет министара, на приједлог Министарства, доноси подзаконске прописе којим се уређују услови, начин и друга питања значајна за основну проверу и задржавање странца у смислу члана 14. (**Утврђивање идентитета и основна провјера**) ст. (4) и (5) овог закона.

(14) Савјет министара, на приједлог Министарства, након достављеног мишљења Службе да постоје потребни услови, доноси одлуку којом се одређује специјализована установа и почетак примјене члана 118. (**Одређивање надзора**) став (5) овог закона."

Члан 69.

(Ступање на снагу овог закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01.02-02-1-1853/23

30. августа 2023. године

Сарајево

Председавајући

Представничког дома

Парламентарне скупштине

БиХ

Маринко Чавара, с. р.

Председавајући

Дома народа

Парламентарне скупштине

БиХ

Др Никола Шпирлић, с. р.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Član 1.

У Закону о странцима ("Службени гласник БиХ", бр. 88/15 и 34/21) у члану 1. (Предмет овог закона) иза става (2) додају се нови ст. (3) и (4) који гласе:

"(3) Овим законом врши се усклађивање са:

- a) Уредбом (EU) 2019/1155 Европског парламента и Вјећа од 20. јуна 2019. о измјени Уредбе (EZ) бр. 810/2009 о успостави Законика Zajеднице о визама (Законик о визама);
- b) Уредбом (EU) 2016/399 Европског парламента и Вјећа од 9. марта 2016. о Законик у Није о правилима којима се уређује кретање особа преко граница (Законик о шенгенским границама);
- c) Директивом (EU) 2016/801 Европског парламента и Вјећа од 11. маја 2016. о условима уласка и боравка држављана трећих земаља у сврху истраживања, студија, осposoblјавања, волонтерства, размјене ученика или образовних пројеката и обављања послова *au pair* и
- d) Директивом (EU) 2021/1883 Европског парламента и Вјећа од 20. октобра 2021. о условима за улазак и боравак држављана трећих земаља у сврху запошљавања високотквалificираних радника те стављању ван снаге Директиве Вјећа 2009/50/EZ.

(4) Navодење уредби и директива из става (3) овог члана врши се искључиво у сврху праћења и информирања о преузимању правне течевине EU у законодавство БиХ."

Član 2.

У члану 4. (Управни поступак) иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

"(4) Ако је странак, по чијем захтјеву или против којег се води поступак, без обавјештавања надлежног органа напустио БиХ, позиви, одлуке и друга писмена не достављају се на адресу у иностранству."

Član 3.

У члану 6. (Definicije) у ставу (1) тачка z) брише се.

Тачка aa), која постаје тачка z), мијења се и гласи:

"z) **student** је странак којег је високошколска установа примала, те му је одобрен привремени боравак у БиХ како би обављао своју главну дјелатност редовног студирања након којег ће стећи високошколску квалификацију коју БиХ признаје, укључујући дипломе, свједоштва, увјерења или академске степене доктора наука на високошколским установама, што може обухватати припремни програм који претходи таквом образовању или обавезно осposoblјавање;"

Иза тачке z) додају се нове тач. aa) и bb) које гласе:

"aa) **pripravnik** је странак који је стекао високошколску квалификацију или студира у иностранству с циљем стицања високошколске квалификације и којем је одобрен привремени боравак у БиХ ради учествовања у програму осposoblјавања у сврху стицања знања, праксе и искуства у професионалном окружењу;

bb) **истраживач** је странак који је стекао академски степен доктора наука или одговарајућу високошколску квалификацију која том странцу омогућује приступ докторским програмима, којег бира научноистраживачка организација и којем је одобрен привремени боравак на територији БиХ у сврху provoђења истраживачких активности за које се таква квалификација уобичајено захтјева."

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 6. hitnoj sjednici Predstavničkog doma, održanoj 28. augusta 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. augusta 2023. godine, usvojila je

Član 4.

U članu 8. (**Sloboda kretanja**) stav (4) riječi: "razloga sigurnosti BiH" zamjenjuju se riječima: "prijetnji po sigurnost BiH".

U stavu (9) riječ "sedam" zamjenjuje se brojem "15".

Iza stava (9) dodaje se novi stav (10) koji glasi:

"(10) Strancima koji borave na teritoriji BiH može se kolektivno i privremeno ograničiti sloboda kretanja u BiH, u mjeri koja je neophodna radi zaštite javnog zdravlja, o čemu odluku donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MCP-a."

Član 5.

U članu 12. (**Obaveze nadležnih organa u postupku**) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Organ koji vodi postupak po službenoj dužnosti dužan je strancu koji ne razumije jezik na kojem se postupak vodi omogućiti da tok postupka prati uz pomoć prevodioca, odnosno tumača na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, a usluge prevođenja može osigurati i putem informaciono-komunikacionih tehnologija. Ako se postupak vodi po zahtjevu stranca, organ koji vodi postupak nije dužan osigurati prevodioca, odnosno tumača."

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Zahtjevi za ostvarivanje prava po ovom zakonu i dokazi koji opravdavaju zahtjev, kao i pozivi, rješenja i druga pismena dostavljaju se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH."

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (4) i (5).

Član 6.

Član 14. (**Utvrđivanje identiteta**) mijenja se i glasi:

"Član 14.

(Utvrđivanje identiteta i osnovna provjera)

- (1) Prema ovom zakonu, Služba je nadležna da pokreće i vodi postupak utvrđivanja identiteta stranca ako je riječ o postupcima koji su propisani ovim zakonom.
- (2) Ako je postupak utvrđivanja identiteta stranca, čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, započela Granična policija ili policija i ne može ga okončati u roku od šest sati, o tome obavještava Službu što je moguće prije.
- (3) Postupak utvrđivanja identiteta stranca provodi se po odredbama zakona kojim se uređuje nadležnost Službe i zakona kojim se uređuje nadležnost policijskih službenika u BiH.
- (4) Postupak utvrđivanja identiteta stranca može obuhvatati i utvrđivanje zakonitosti njegovog boravka u BiH, odnosno utvrđivanje mjesta boravišta ili prebivališta u BiH, dok osnovna provjera uključuje uzimanje biometrijskih podataka u skladu s ovim zakonom i sigurnosne provjere, a može obuhvatiti i utvrđivanje okolnosti nezakonitog prelaska državne granice.
- (5) Služba može zadržati stranca najduže šest sati ako je potrebno utvrditi njegov identitet ili je potrebno izvršiti osnovnu provjeru iz stava (4) ovog člana, a postoji opasnost da će stranac pobjeći.
- (6) Prilikom zadržavanja stranca, u skladu sa stavom (5) ovog člana, Služba obavještava stranca o svrsi i načinima osnovne provjere, pravima i obavezama stranca tokom osnovne provjere, uključujući njegovu obavezu da tokom osnovne provjere ostane u određenim objektima, načinu ostvarivanja međunarodne zaštite, te obavezi stranca s nezakonitim boravkom da napusti teritoriju BiH, na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, i to u pisanoj formi ili posredstvom prevodioca.

(7) O zadržavanju stranca maloljetnika bez pratnje Služba će obavijestiti centar za socijalni rad.

(8) Služba će strancu bez odgađanja omogućiti slobodu kretanja kada prestanu razlozi za zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stava (5) ovog člana, osim ako je doneseno rješenje o stavljanju stranca pod nadzor.

(9) Stranac koji nema dokaze o identitetu dužan je Službi dati izjavu o svom identitetu, te dati biometrijske podatke.

(10) Prema strancu koji je dao izjavu o svom identitetu Služba postupa na osnovu ustupljenih podataka do dobivanja drugih podataka ili utvrđivanja stvarnog identiteta stranca.

(11) Stranac čiji se identitet ne može odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu ili se njegov identitet ne može sa sigurnošću utvrditi u roku iz stava (5) ovog člana može se staviti pod nadzor i može mu se izreći i mjera protjerivanja iz BiH.

(12) Nadzor iz stava (11) ovog člana određuje se u skladu s odredbama čl. od 118. do 122, a mjera protjerivanja u skladu s odredbama čl. 105. (**Mjera protjerivanja**) i 106. (**Razlozi za izricanje mjere protjerivanja**) ovog zakona.

(13) Uslovi, način i druga pitanja značajna za osnovnu provjeru izdržavanje stranca u smislu st. (4) i (5) ovog člana uređuju se podzakonskim propisima koje donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva."

Član 7.

U članu 15. (**Prelazak državne granice**) stav (6) mijenja se i glasi:

"(6) Datumom ulaska smatra se prvi dan boravka na teritoriji BiH, a datumom izlaska smatra se posljednji dan boravka na teritoriji BiH. Period boravka dopušten prema boravišnoj dozvoli ili vizi za dugoročni boravak ne uzima se u obzir kod izračuna trajanja boravka na teritoriji BiH."

Član 8.

U članu 16. (**Nezakonit prelazak državne granice BiH**) stav (1) tačka c) iza riječi "upotrijebi" dodaje se riječ "tuđu,".

Član 9.

U članu 19. (**Opći uslovi za ulazak**) stav (3) tačka g) mijenja se i glasi:

"g) da ne predstavlja prijetnju za javni poredak, sigurnost BiH, javni red i mir ili međunarodne odnose BiH;"

Iza tačke g) dodaje se nova tačka h) koja glasi:

"h) da ne predstavlja prijetnju za javno zdravlje u BiH."

Član 10.

U članu 25. (**Postupak i posljedica odbijanja ulaska**) stav (3) iza riječi: "odbijanju ulaska" dodaju se riječi: "donosi se po skraćenom postupku, osim ako je riječ o maloljetniku bez pratnje,".

Član 11.

U članu 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) stav (1) iza riječi: "180 dana" stavlja se interpunkcijski znak tačka, a riječi: "koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka." brišu se.

Iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

"(6) Kada viza za više ulazaka vrijedi duže od 180 dana, trajanje boravaka je 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana."

Član 12.

Iza člana 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) dodaje se novi član 29a. koji glasi:

"Član 29a.

(Saradnja s počasnim konzulom BiH, komercijalnim posrednikom i vanjskim pružaocem usluga)

- (1) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružalac usluga može učestvovati u prikupljanju zahtjeva za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C).

- (2) Vanjski pružalac usluga može prikupljati i biometrijske podatke od podnosioca zahtjeva za izdavanje vize na osnovu ugovora o saradnji s MVP-om.
- (3) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružalac usluga nema pristup Centralnoj bazi podataka o strancima ni pod kojim uslovima."

Član 13.

U članu 30. (**Viza za dugoročni boravak - Viza D**) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Viza za dugoročni boravak izdaje se izuzetno u situacijama kada je za svrhu boravka u BiH potreban period duži od 90 dana u periodu od 180 dana. Ako se viza za dugoročni boravak izdaje u svrhu podnošenja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH, period važenja vize može biti kraći od 90 dana."

Iza stava (6) dodaje se novi stav (7) koji glasi:

"(7) Viza za dugoročni boravak (Viza D) može se izdati i državljanima država bezviznog režima kada je za svrhu boravka u BiH potreban period duži od 90 dana u periodu od 180 dana."

Član 14.

U članu 31. (**Uslovi za izdavanje vize**) stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Podnosilac zahtjeva za izdavanje vize dužan je dati lične podatke kao i biometrijske podatke koji se od njega traže, druge potrebne informacije, te navesti svrhu ulaska u BiH. Zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak podnosi se na propisanom tačno popunjenom obrascu najranije šest mjeseci, a za pomorce koji obavljaju svoje dužnosti najranije devet mjeseci prije početka namjeravanog putovanja, te u pravilu najkasnije 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanog putovanja, a iznimno, u opravdanim pojedinačnim hitnim slučajevima može se omogućiti podnošenje zahtjeva manje od 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanog putovanja."

Član 15.

U članu 32. (**Pozivno pismo**) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Pozivno pismo za ulazak stranca u BiH može izdati državljanin BiH ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili stranac koji uživa diplomatski status u BiH, ili domaće ili strano pravno lice registrirano u BiH."

Stav (5) mijenja se i glasi:

"(5) Pozivno pismo ovjerava Služba po mjestu prebivališta, odnosno sjedišta pozivaoca, na osnovu dokaza dostavljenih uz zahtjev i nakon izvršenih operativnih provjera. Rok važenja pozivnog pisma je 180 dana od dana ovjere. Ako nisu ispunjeni uslovi, Služba odbija zahtjev za ovjeru pozivnog pisma o čemu se podnosilac zahtjeva usmeno obavještava."

Član 16.

U članu 34. (**Nadležnost i mjesto izdavanja vize**) iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Ne dovodeći u pitanje stav (2) ovog člana, stranac može zahtjev za izdavanje vize uz pripadajuću dokumentaciju podnijeti i elektronskim putem ako je primjenjivo." Dosadašnji st. (3), (4), (5), (6) i (7) postaju st. (4), (5), (6), (7) i (8).

Član 17.

Član 36. (**Produženje vize**) mijenja se i glasi:

"Član 36.

(Produženje vize)

(1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se produžiti zbog više sile, humanitarnih ili ozbiljnih ličnih razloga, a u skladu s pravilima koja važe za izdavanje vize.

(2) Zahtjev za produženje vize podnosi se Službi prije isteka važenja vize i odobrenja za boravak odobrenog na osnovu izdate vize. Služba donosi odluku o produženju vize u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva.

(3) Do donošenja odluke po zahtjevu za produženje vize stranac može boraviti na teritoriji BiH.

(4) Viza iz stava (1) ovog člana produžava se izdavanjem nove naljepnice vize.

(5) Protiv odluke kojom se zahtjev za produženje vize odbija, odnosno odbacuje, može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja."

Član 18.

U članu 37. (**Odbijanje zahtjeva za izdavanje vize i izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga**) stav (1) tačka f), na kraju teksta, veznik "ili" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

Iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

"g) postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihovog sadržaja, istinitost izjava stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti teritoriju BiH prije isteka roka važenja zatražene vize, ili;"

Dosadašnja tačka g) postaje tačka h).

Član 19.

U članu 38. (**Poništenje i ukidanje vize**) stav (8) mijenja se i glasi:

"(8) Ako je viza poništena ili ukinuta, preko naljepnice vize otiskuje se štambilj "PONIŠTENO" ili "UKINUTO", a optički promjenjivi element naljepnice vize, sigurnosni element s učinkom skrivenog prikaza kao i riječ "viza" precrtavaju se i na taj način poništavaju."

Član 20.

U članu 39. (**Razlozi za poništenje ili ukidanje vize**) stav (1) tačka f) iza riječi "sigurnosti" dodaje se interpunkcijski znak zarez i riječi: "javnom zdravlju".

Član 21.

U članu 40. (**Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca**) stav (3), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka tačka dodaje se sljedeća rečenica:

"Tehničke specifikacije obrasca naljepnice vize označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka."

Član 22.

U članu 48. (**Osnov za odobrenje privremenog boravka**) stav (5), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju riječi: "ako ovim zakonom nije drugačije propisano."

Član 23.

U članu 49. (**Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka**) stav (3) iza riječi "tač." dodaju se slovo i zagrada "d),".

Član 24.

Član 50. (**Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice**) mijenja se i glasi:

"Član 50.

(Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice)

(1) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može se odobriti članovima uže porodice:

- državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH;
- stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nosiocu plave karte, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH godinu dana ili duže i koji ima osnovane izgleda za odobrenje stalnog boravka u BiH ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom.

- (2) Izuzetno od stava (1) tačka b) ovog zakona, privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može se odobriti članovima uže porodice stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH u svrhu naučnog istraživanja i kada mu je privremeni boravak odobren na period kraći od godinu dana i kada taj stranac nema osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH.
- (3) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana, na zahtjev stranca koji dolazi u BiH radi spajanja porodice, može se odobriti uz uslove iz člana 49. (Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona ako:
- državljanin BiH, stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac s priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice, te ima stalni izvor prihoda, odnosno raspolože sredstvima dovoljnim za izdržavanje u BiH lica za koja se traži spajanje porodice i
 - stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac s priznatim izbjegličkim statusom ima zdravstveno osiguranje za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice.
- (4) Članovima uže porodice, u smislu ovog zakona, smatraju se:
- bračni odnosno vanbračni partner državljanina BiH, ili stranca s odobrenim boravkom u BiH, ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom, pod uslovom da je brak, odnosno vanbračna zajednica pravovaljana u BiH, u skladu s članom 6. (Definicije) tač. l) i m) ovog zakona;
 - djeca do 18 godina ili punoljetna izdržavana djeca koja su na redovnom školovanju do 26 godina ili poslovno ili radno nesposobna punoljetna djeca, koja žive u zajedničkom domaćinstvu, rođena u braku, van braka, usvojena ili djeca bračnih i vanbračnih partnera koja nisu osnovala vlastitu porodicu i
 - izdržavani roditelji.
- (5) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH iz stava (1) tačka a) ovog člana odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (6) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice stranca iz stava (1) tačka b) ovog člana odobrava se na period u kojem je privremeni boravak odobren strancu s kojim se spaja porodica, a najduže do jedne godine, i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (7) Izuzetno od st. (5) i (6) ovog člana, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine po osnovu privremenog boravka odobrenog radi spajanja porodice, odnosno neprekidno dvije godine ako je riječ o spajanju porodice s nosiocem plave karte, može podnijeti zaseban zahtjev za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu osim spajanja porodice.
- (8) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice nosioca plave karte izdaje se na period važenja plave karte ako je to moguće s obzirom na period važenja njihovih pasoša. Član porodice kojem je odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice sa strancem kojem je odobren privremeni boravak kao nosiocu plave karte ima pravo na rad u BiH u skladu s ovim zakonom.
- (9) Na članove uže porodice nosioca plave karte kojima je odobreno spajanje porodice s nosiocem plave karte ne primjenjuje se nikakav rok u odnosu na njihov pristup tržištu

rada, s tim da ne mogu obavljati poslove koje mogu obavljati samo državljani BiH.

Član 25.

U članu 53. (Privremeni boravak po osnovu obrazovanja) u tački c) riječ "neplaćenog" briše se.

Član 26.

Naziv člana 54. (Privremeni boravak po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja) mijenja se i glasi: "(Privremeni boravak po osnovu osnovnog obrazovanja)".

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Privremeni boravak po osnovu osnovnog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren."
Dosadašnji st. (2), (3) i (4) brišu se.

Član 27.

Iza člana 54. (Privremeni boravak po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja) dodaje se novi član 54a. koji glasi:

"Član 54a.

(Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja)

- Učenik je stranac kojem je odobren privremeni boravak u BiH kako bi pohađao priznati državni program ili priznati regionalni program srednjoškolskog obrazovanja kroz program razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova.
- Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona, ispunjava i sljedeće uslove:
 - upisan je u srednjoškolsku ustanovu po osnovu redovnog srednjoškolskog obrazovanja ili učestvuje u programu razmjene učenika;
 - ako je maloljetan, ima saglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u BiH;
 - ima staratelja u BiH;
 - dostavi dokaz da je staratelj ili obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika za njega odgovorna za vrijeme boravka u BiH, naročito u pogledu troškova školovanja, smještaja, sredstava za izdržavanje, zdravstvenog osiguranja i povratka, a ako učestvuje u programu razmjene učenika, i dokaz da učestvuje u programu razmjene učenika.
- Ako stranac upisuje posljednju godinu srednjoškolskog obrazovanja, ne može biti stariji od 20 godina života.
- Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren.
- Ako je privremeni boravak odobren po osnovu učestvovanja u programu razmjene ili obrazovnom projektu, privremeni boravak se odobrava na period koji je jednak trajanju programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta ako su kraći od godinu dana ili najduže godinu dana, a može se produžiti jednom za period potreban za završetak programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta."

Član 28.

U članu 55. (Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja) u stavu (1) tačka a) mijenja se i glasi:

"a) da je upisan na akreditiranu visokoškolsku ustanovu u BiH, ili".

Iza stava (3) dodaju se novi st. (4), (5) i (6) koji glase:

- "(4) Privremeni boravak po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja produžava se i u slučaju kada visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost, pod uslovom da je stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekvivalentnog studijskog programa radi završetka studija.
- (5) Listu akreditiranih visokoškolskih ustanova u BiH, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje u BiH, sačinjava Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH. Lista je javno dostupna.
- (6) Izuzetno od stava (1) ovog člana, privremeni boravak po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja može se odobriti i strancu kojem je odobrena specijalizacija u BiH od nadležnog organa u BiH i koji ispunjava uslove iz člana 49. **(Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka)** ovog zakona. Privremeni boravak po ovom osnovu odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren dok specijalizacija traje."

Član 29.

Član 56. (Privremeni boravak neplaćenih pripravnika) mijenja se i glasi:

"Član 56.

(Privremeni boravak pripravnika)

- (1) Privremeni boravak pripravnika može se odobriti strancu koji je stekao visokoškolsko obrazovanje izvan BiH ili studira izvan BiH s ciljem sticanja visokoškolske kvalifikacije i dolazi na osnovu međunarodnih ugovora čija je BiH ugovorna strana ili koji je stekao visokoškolsko obrazovanje na teritoriji BiH, radi obavljanja stručne prakse, odnosno pripravničkog staža.
- (2) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. **(Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka)** ovog zakona, dostavi:
- ugovor o osposobljavanju zaključen s pravnom licem u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž kojim se predviđa teoretsko i praktično osposobljavanje;
 - dokaz o sticanju visokoškolske kvalifikacije unutar dvije godine koje prethode datumu podnošenja zahtjeva ili dokaz o trenutnom studiranju s ciljem sticanja visokoškolske kvalifikacije i
 - dokaz da će pravno lice u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž biti odgovorno u pogledu troškova boravka i smještaja, sredstava za izdržavanje, zdravstvene zaštite i povratka.
- (3) Privremeni boravak pripravnika odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren, isključivo jednom, i to na period potreban za sticanje profesionalnih kvalifikacija.
- (4) Obavljanje stručne prakse odnosno pripravničkog staža iz ovog člana ne smatra se radom u smislu odredbi ovog zakona.
- (5) Pravno lice u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž obavezno je bez odgađanja obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između pripravnika i pravnog lica u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž.
- (6) Finansijska odgovornost pravnog lica u kojem stranac obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o osposobljavanju bez naknade i dostavljanja obavještenja Službi."

Član 30.

U članu 57. **(Privremeni boravak volontera)** u stavu (1) tačka d) mijenja se i glasi:

- "d) da organizacija u kojoj stranac volontira posjeduje policu osiguranja od odgovornosti prema trećim licima i da preuzima odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka."

Član 31.

U članu 58. **(Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga)** stav (2) tačka d) iza riječi "ministara" briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju se zarez i riječi: "zavisno od situacije."

Stav (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga može se odobriti i strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje privremenog boravka iz člana 49. **(Opći uslovi za odobrenje boravka)** ovog zakona ako je prisustvo stranca u BiH neophodno za provođenje krivičnog postupka ili kada stranac saraduje s organima vlasti radi otkrivanja krivičnog djela ili počinio, ili je žrtva organiziranog kriminala, ako je njegovo prisustvo u BiH neophodno za provođenje sudskog postupka."

U stavu (5) riječi: "osnovno obrazovanje" zamjenjuju se riječima: "pristup obrazovanju".

Član 32.

U članu 71. **(Privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole)** tačka a) mijenja se i glasi:

- "a) zapošljavanja visokokvalificiranih radnika;"

Član 33.

Član 72. **(Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja)** mijenja se i glasi:

"Član 72.

(Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika)

- (1) Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika može se odobriti strancu ako:
- je podnošenju zahtjeva za boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika prethodio konkurs koji je objavio poslodavac koji namjerava zaposliti stranca;
 - je poslodavac objavio konkurs u najmanje tri dnevna lista koja su dostupna na cijeloj teritoriji BiH s rokom prijave od 30 dana i istovremeno ga dostavio Agenciji za rad i zapošljavanje BiH koja je konkurs učinila dostupnim svim institucijama za zapošljavanje u BiH;
 - se na objavljeni konkurs ne prijavi državljanin BiH koji ispunjava uslove konkursa;
 - je za oglašeno radno mjesto potrebna kvalifikacija u visokom obrazovanju i radno iskustvo u struci od najmanje pet godina koje je stečeno nakon završenog formalnog visokog obrazovanja.
- (2) Za privremeni boravak iz stava (1) ovog člana izdaje se dozvola za boravak u BiH, tzv. plava karta.
- (3) Plava karta izdaje se s rokom važenja 24 mjeseca. Ako je ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor sklopljen na period kraći od 24 mjeseca, plava karta izdaje se za period trajanja tog ugovora produžen za dodatna tri mjeseca, ali rok njenog važenja ne može biti duži od 24 mjeseca. Ako bi period važenja pasoša nosioca plave karte bio kraći od perioda važenja plave karte, plava karta se izdaje najmanje na period važenja pasoša. Plava karta može se produžavati pod uslovima koji važe za njeno izdavanje.

(4) Plava karta omogućava strancu ulazak i boravak u BiH u periodu njenog važenja."

Član 34.

U članu 73. (**Izdavanje plave karte**) u stavu (1) riječ "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Tačka a) mijenja se i glasi:

"a) ima kvalifikaciju u visokom obrazovanju, što znači diploma, potvrda ili drugi dokaz formalnih kvalifikacija koji je izdao nadležni organ i kojim se potvrđuje uspješno završeno visokoškolsko obrazovanje koje je trajalo najmanje tri godine nakon završene srednje škole;"

U tački c) riječi: "godinu dana" zamjenjuju se riječima: "šest mjeseci".

U stavu (3) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Član 35.

U članu 74. (**Rad na osnovu plave karte i promjena poslodavca**) stav (3) riječi: "dvije godine" zamjenjuju se riječima: "12 mjeseci", riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

U stavu (4) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Član 36.

U članu 75. (**Privremeni boravak u svrhu premještaja unutar pravnog lica**) stav (1) u tački c) iza riječi "radu" dodaju se riječi: "zaključen s pravim licem iz kojeg se stranac premješta u BiH;"

Član 37.

U članu 76. (**Privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja**) iza stava (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

"(2) Naučnoistraživačke organizacije su obavezne bez odgađanja obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između istraživača i naučnoistraživačke organizacije.

(3) Finansijska odgovornost istraživačke organizacije prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o gostovanju i dostavljanja obavještenja Službi."

Dosadašnji stav (2) postaje stav (4).

Iza stava (2), koji je postao stav (4), dodaje se novi stav (5) koji glasi:

"(5) Strancu se može produžiti privremeni boravak iz stava (1) ovog člana i kada mu je prethodni privremeni boravak bio odobren po drugom osnovu."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (6).

Član 38.

U članu 77. (**Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada**) u stavu (1) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavu (1) tačka b) riječ "univerziteti" zamjenjuje se riječima: "visokoškolske ustanove".

U stavu (1) tačka j) mijenja se i glasi:

"j) izvođači i tehničko osoblje na komercijalnim koncertima, kao i stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima;"

U stavu (2) tačka a) mijenja se i glasi:

"a) osnivači privrednog društva, odnosno preduzeća sa sjedištem u BiH, ako privredno društvo ili preduzeće na svakog stranca uključujući i osnivače zapošljava minimalno pet državljana BiH kojima isplaćuje bruto

plaću najmanje u visini prosječne bruto plaće u BiH i uredno izmiruje poreske obaveze;"

U stavu (2) tačka i) mijenja se i glasi:

"i) stranac koji boravi u BiH po osnovu razloga koji je zasnovan na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna strana, što se dokazuje potvrdom organa uprave BiH u čiju nadležnost spadaju pitanja koja se uređuju tim ugovorom po osnovu kojeg stranac boravi u BiH;"

Iza tačke i) dodaje se nova tačka j) koja glasi:

"j) stranac kojeg je uputio strani poslodavac u pravno lice u BiH s ciljem praćenja i kontrole kvaliteta proizvodnje na osnovu ugovora o naručenju i izvršenju poslova."

U stavu (3) riječi: "tačka l)" zamjenjuju se riječima: "tač. h), i) i l)".

U stavu (4) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavu (6) iza riječi "zahtjev" dodaju se riječi: "poslodavca ili".

Iza stava (8) dodaje se novi stav (9) koji glasi:

"(9) Stranac koji je zaposlen ili obavlja poslove putem komunikacijske tehnologije za pravno lice ili vlastito pravno lice koje nije registrirano u BiH i ne obavlja poslove ili pruža usluge poslodavcima na teritoriji BiH, a koji boravi u BiH na osnovu viznog ili bezviznog boravka, može raditi u BiH bez radne dozvole do 90 dana u 180 dana, uz prethodno pribavljenu potvrdu o prijavi rada."

Član 39.

U članu 78. (**Pravo na rad u BiH bez radne dozvole**) u stavu (1) tačka c) mijenja se i glasi:

"c) odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice, a riječ je o strancu koji je u braku ili vanbračnoj zajednici s državljaninom BiH ili koji ima odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice kao staratelj maloljetnog djeteta koje ima državljanstvo BiH ili kojeg je proizveden privremeni boravak kad je u toku brakorazvodna parnica u kojoj se odlučuje o starateljstvu nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH;"

U tački d) na kraju rečenice interpunkcijski znak tačka briše se i dodaje se veznik "ili".

Iza tačke d) dodaje se nova tačka e) koja glasi:

"e) odobren privremeni boravak po osnovu člana 58. stav (2) tačka c) ovog zakona."

Član 40.

U članu 79. (**Uslovi za odobrenje stalnog boravka**) stav (1) tačka a) iza riječi "godina" dodaje se riječ "neposredno".

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) U period izbijanja iz stava (2) ovog člana ne uračunava se vrijeme koje stranac u periodu odobrenog privremenog boravka u BiH izbiva iz BiH zbog privremenih posebnih ili iznimnih razloga, i to ako je riječ o:

a) strancu koji boravi u BiH po osnovu spajanja porodice s državljaninom BiH koji ima prebivalište u BiH pod uslovom da stranac tokom svakog odobrenog privremenog boravka boravi najmanje 90 dana na teritoriji BiH ili

b) strancu koji u posljednjih pet godina boravi u BiH po osnovu privremenog boravka koji se uračunava u stalni boravak i smatra se naročito korisnim za BiH, što dokazuje preporukom institucije BiH, vlade entiteta ili Brčko Distrikta BiH.

Dosadašnji st. (3), (4) i (5) postaju st. (4), (5) i (6).

Član 41.

U članu 80. (**Boravak koji ne spada u osnove za stalni boravak**) u stavu (1) tačka d) mijenja se i glasi:

"d) po osnovu obrazovanja iz čl. 54. (**Privremeni boravak po osnovu osnovnog obrazovanja**), 54a. (**Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja**) i 55. (**Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja**), privremenog boravka pripravnika iz člana 56. (**Privremeni boravak pripravnika**), privremenog boravka odobrenog strancu volonteru iz člana 57. (**Privremeni boravak volontera**), privremenog boravka po osnovu humanitarnih razloga iz člana 58. (**Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga**) stav (1), stav (2) tač. b) i d) i stav (3), sezonskog zapošljavanja iz člana 69. (**Privremeni boravak sezonskih radnika**), premještaja unutar pravnog lica iz člana 75.

(**Privremeni boravak po osnovu premještaja unutar pravnog lica**), rada bez radne dozvole iz člana 77. (**Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada**) i privremenog boravka odobrenog iz drugih opravdanih razloga iz člana 48. (**Osnov za odobrenje privremenog boravka**) stav (1) tačka f) ovog zakona."

U tački h), na kraju teksta, interpunkcijski znak zarez zamjenjuje se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

U tački i), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju se interpunkcijski znak zarez i veznik "ili".

Iza tačke i) dodaje se nova tačka j) koja glasi:

"j) po osnovu spajanja porodice sa strancem koji nema stalni boravak ili čiji je zahtjev za odobrenje stalnog boravka u BiH odbijen, odbačen ili je postupak obustavljen."

Stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Izuzetno od stava (1) tačka d) ovog člana, strancu kojem je odobren privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja iz člana 54a. (**Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja**) i visokoškolskog obrazovanja iz člana 55. (**Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja**) ovog zakona, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz člana 79. (**Uslovi za odobrenje stalnog boravka**) stav (1) tačka a) ovog zakona računa se polovina vremena provedenog po osnovu odobrenja privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja i u svrhu visokoškolskog obrazovanja. Privremeni boravak iz kojeg se podnosi zahtjev za stalni boravak ne može biti po osnovu obrazovanja."

Član 42.

U članu 81. (**Dijete stranaca s odobrenim boravkom**) iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Ako zahtjev nije podnesen u roku iz stava (2) ovog člana, spajanje novorođenog djeteta s roditeljima, pod uslovima iz stava (1) ovog člana i ako je stranac platio novčanu kaznu za prekršaj iz člana 133. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 7, 13, 45, 81, 94, 95. i 102**) stav (1) tačka d) ovog zakona, moguće je najkasnije do navršene prve godine života djeteta."

Član 43.

U članu 83. (**Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka**) stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavještenje o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka, koju stranac preuzima lično ili putem punomoćnika, odnosno zakonski zastupnik za poslovno nesposobno lice, u organizacionoj jedinici Službe ili DKP-u BiH."

Stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, kada je privremeni boravak odobren po osnovu rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka. Ako Služba izda plavu kartu strancu kojem je priznat izbjeglički status ili supsidijarna zaštita u BiH, odgovarajuća napomena o tome unosi se u rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvolu privremenog boravka."

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

"(5) Danom uručjenja dozvole boravka iz st. (3) i (4) ovog člana prestaje da važi viza za dugoročni boravak (Viza D) što se evidentira na naljepnici vize."

Dosadašnji st. (5), (6) i (7) postaju st. (6), (7) i (8).

U dosadašnjem stavu (6), koji je postao stav (7), broj u zagradi "(5)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

U dosadašnjem stavu (7), koji je postao stav (8), iza riječi "odbačen" dodaju se riječi: "ili je postupak obustavljen".

Član 44.

U članu 84. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produženje privremenog boravka**) stav (1) tačka k) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili", a veznik "ili" na kraju teksta briše se.

U tački l), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak tačka i dodaje interpunkcijski znak tačka-zarez.

Iza tačke l) dodaju se nove tač. m) i n) koje glase:

"m) postoje dokazi ili ozbiljni i objektivni razlozi da se utvrdi da bi stranac boravio na teritoriji BiH u svrhu različitu od one zbog koje podnosi zahtjev za privremeni boravak ili

n) je stranac prethodni boravak koji se produžava koristio suprotno svrsi za koju je privremeni boravak bio odobren."

U stavu (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

Stav (7) mijenja se i glasi:

"(7) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka po osnovu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, osim razloga iz stava (1) ovog člana, odbija se ako:

a) stranac ne postupi u skladu s članom 74. (**Rad na osnovu plave karte i promjena poslodavca**) st. (3) i (4) ovog zakona, osim ako dokaže da obavještenje nije dospjelo do Službe zbog razloga koji su izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uslovi iz člana 72. stav (1) (**Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**); b) je glavna svrha osnivanja ili poslovanja pravnog lica poslodavca olakšavanje ulaska stranca u BiH;

c) je pravno lice poslodavac u postupku likvidacije ili je likvidirano ili ne obavlja djelatnost za koju je osnovano;

d) je pravno lice poslodavac kažnjavano zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja;

e) stranac više nema valjan ugovor o radu za zapošljavanje visokokvalificiranih radnika ili

f) stranac ne ispunjava uslove u pogledu bruto godišnje plaće, kako je propisano članom 73. (**Izdavanje plave karte**) stav (1) tačka c) ovog zakona."

Član 45.

U članu 85. (**Odbacivanje zahtjeva za odobrenje i produženje privremenog boravka i obustava postupka**) stav (1) tačka a) riječi: "stav (6)" zamjenjuju se riječima: "st. (3) i (6)".

U stavu (2) riječi u zagradi: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 21., 67., 77. i 82.)" zamjenjuju se riječima: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. i 82)".

Član 46.

U članu 88. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka**) stav (1) tačka g) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Član 47.

U članu 93. (**Prestanak boravka**) stav (1) tačka e), na kraju teksta, interpunkcijski znak zarez i veznik "ili" zamjenjuju se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

U tački f), na kraju teksta, interpunkcijski znak tačka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez i dodaje se veznik "ili".

Iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

"g) u roku od 30 dana od dana prestanka važenja radne dozvole iz člana 67. (**Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole**) stav (3) ovog zakona."

U stavu (5) riječi: "tač. b, d, e) i f)" zamjenjuju se riječima: "tač. b, d, e, f) i g)".

Član 48.

U članu 96. (**Razlozi za otkaz boravka**) u stavu (1) tačka l) mijenja se i glasi:

"l) su se uslovi na osnovu kojih je izdato odobrenje boravka izmijenili u takvoj mjeri da bi isključili svaku mogućnost izdavanja odobrenja ili stranac više ne ispunjava opće ili posebne uslove za odobrenje ili produženje privremenog boravka;"

U tački s) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, privremeni boravak odobren po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja neće se otkazati ako visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost, pod uslovom da je stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekvivalentnog studijskog programa radi završetka studija."

Dosadašnji st. (2), (3), (4) i (5) postaju st. (3), (4), (5) i (6).

U dosadašnjem stavu (4), koji je postao stav (5), riječi: "tač. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n) ili r)" zamjenjuju se riječima: "tač. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n), r) ili s)".

Iza dosadašnjeg stava (5), koji je postao stav (6), dodaje se novi stav (7) koji glasi:

"(7) Osim razloga iz stava (1) ovog člana, privremeni boravak odobren u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika otkazuje se ako stranac ne postupi u skladu s članom 74. (**Rad na osnovu plave karte i promjena poslodavca**) st. (3) i (4) ovog zakona, osim ako dokaže da obavještenje nije dospjelo do Službe zbog razloga koji su izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uslovi iz člana 72. (**Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**) stav (1) ovog zakona."

Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (8) i (9).

U dosadašnjem stavu (7), koji je postao stav (9), broj u zagradi "(6)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(8)".

Član 49.

U članu 97. (**Poseban razlog za otkaz stalnog boravka**) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH kao bivši nosilac plave karte, kao i članovima njegove porodice koji su ostvarili stalni boravak u BiH na osnovu spajanja porodice s nosiocem plave karte u BiH, stalni boravak otkazuje se ako se utvrdi da duže od dvije godine nisu nastanjeni u BiH."

Član 50.

U članu 101. (**Obaveza prijave boravišta i prebivališta stranca**) stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Kada je prijava ili odjava iz stava (1) ovog člana ili iz člana 103. (**Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca**) stav (1) ovog zakona podnesena policiji, policija je dužna kopiju prijave dostaviti nadležnoj organizacionoj jedinici Službe u roku od 24 sata od prijema prijave. Po sticanju tehničkih uslova policija dostavlja prijavu ili odjavu Službi elektronskim putem, a o čemu odluku donosi Ministarstvo na prijedlog Službe."

Član 51.

U članu 103. (**Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca**) stav (2) iza riječi: "licu Službe" dodaje se interpunkcijski znak zarez i riječi: "Granične policije". Riječi: "ili u policiji" brišu se.

Iza stava (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Po sticanju tehničkih uslova knjiga stranaca iz stava (2) ovog člana može se voditi u elektronskoj formi.

(4) Stranac iz stava (3) ovog člana dužan je raspolagati dokazom da je izvršio prijavu svog boravka."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (5).

Iza dosadašnjeg stava (3), koji je postao stav (5), dodaju se novi st. (6) i (7) koji glase:

"(6) Adresu boravišta stranaca koji su smješteni u centru za prihvata i smještaj tražilaca azila, centru za smještaj žrtava trgovine ljudima, nevladinoj organizaciji koja ima potpisan protokol o saradnji sa Službom ili drugoj ustanovi specijaliziranoj za prihvata stranaca koja nije u nadležnosti Službe, te stranaca koji su smješteni u zatvoru ili pritvoru nadležna institucija ili pravno lice prijavljuje Službi u roku od 12 sati od trenutka smještaja.

(7) Služba prijavljuje adresu boravišta stranaca koji su smješteni u imigracioni centar ili drugu specijaliziranu ustanovu za smještaj stranaca koja je u nadležnosti Službe."

Član 52.

U članu 104. (**Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca**) stav (1), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka tačka dodaje se nova rečenica koja glasi: "Tehničke specifikacije naljepnice dozvole boravka označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka."

U stavu (3) riječi: "31. oktobra" zamjenjuju se riječima: "31. decembra".

Član 53.

U članu 105. (**Mjera protjerivanja**) stav (3) tačka a), na kraju teksta, veznik "i" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez.

U tački b) na kraju teksta briše se interpunkcijski znak tačka i dodaje se veznik "i".

Iza tačke b) dodaje se nova tačka c) koja glasi:

"c) kada je po izrečenoj mjeri protjerivanja boravio izvan BiH najmanje 180 dana."

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

"(5) Donošenjem rješenja o produženju perioda zabrane ulaska i boravka iz stava (4) ovog člana ukida se prethodno rješenje kojim je određen period zabrane ulaska i boravka."

Dosadašnji st. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13) i (14) postaju st. (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14) i (15).

U dosadašnjem stavu (14), koji je postao stav (15), na kraju teksta briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju se riječi: "koje Služba dostavlja Graničnoj policiji i evidentira u Centralnoj bazi podataka o strancima."

Član 54.

Član 106. (**Razlozi za izricanje mjere protjerivanja**) mijenja se i glasi:

"Član 106.

(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)

- (1) Strancu može biti izrečena mjera protjerivanja iz BiH ako:
- je u BiH ušao nezakonito;
 - je ostao u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka ili nakon isteka važenja bezvизnog boravka;
 - je pokušao prekršiti ili prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH;
 - je viza poništena ili ukinuta, a stranac u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH u skladu s ovim zakonom;
 - mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen ili mu je otkazan boravak, a u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH u skladu s ovim zakonom;
 - je u BiH ostao nakon prestanka važenja izbjegličkog statusa, supsidijarne zaštite ili privremene zaštite ili nakon što je zahtjev za azil odbijen ili obustavljen izvršnom odlukom, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim zakonom;
 - je odluka o oduzimanju ili otpustu iz državljanstva BiH ili poništenju upisa u knjigu državljana postala pravosnažna, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim zakonom;
 - je pravosnažno osuđen za krivično djelo s obilježjem trgovine opojnom drogom, oružjem, ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma, pranja novca ili bilo kojeg oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala;
 - je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
 - prisustvo stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
 - je prihvaćen po osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji u predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit, a nema odobren boravak u BiH;
 - je ostao da boravi u BiH nakon isteka važenja putne isprave;
 - je registriran kao višestruki počinitelj prekršaja na teritoriji BiH;
 - se njegov identitet ne može utvrditi i ne može dokazati zakonitost svog boravka u BiH ili
 - Služba raspolaže informacijama nadležnih organa ili službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH.
- (2) Prilikom odlučivanja da li će strancu izreći mjeru protjerivanja iz BiH, kao i prilikom donošenja odluke o dužini trajanja zabrane ulaska, Služba je dužna s naročitom pažnjom ocijeniti sve dokaze i utvrditi sve okolnosti i činjenice bitne za donošenje odluke, kao i stepen integritetnosti u BiH, a u skladu s principima zakona kojim se uređuje oblast upravnog postupka BiH.
- (3) U slučaju iz stava (1) tač. c), d), e), h) i i) ovog člana, rješenje o protjerivanju može se donijeti po skraćenom postupku.
- (4) U slučaju nezakonitog boravka stranca u BiH, Služba može, umjesto izricanja mjere protjerivanja, izdati nalog za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH.

- (5) Nalog iz stava (4) ovog člana izdaje se u svrhu prelaska državne granice, uz prethodno pribavljenu izjavu stranca kojom potvrđuje namjeru dobrovoljnog napuštanja BiH i dokaze kojima stranac potvrđuje izjavu.
- (6) U nalogu iz stava (4) ovog člana navodi se rok za dobrovoljno napuštanje BiH koji ne može biti kraći od sedam ni duži od 30 dana. Izuzetno, ako postoje ozbiljni razlozi humanitarne prirode, rok za dobrovoljno napuštanje BiH može biti duži od 30 dana.
- (7) Nalog za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH iz stava (4) ovog člana neće se izdati strancu ako postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.
- (8) Strancu, koji u roku određenom u nalogu za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH iz stava (6) ovog člana ne napusti BiH, donosi se rješenje o protjerivanju, u skladu s članom **105. (Mjera protjerivanja)** ovog zakona.
- (9) Protiv naloga iz stava (4) ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pobijati u žalbi na rješenje o protjerivanju koje se donosi u skladu sa stavom (8) ovog člana."

Član 55.

U članu 107. (**Dobrovoljno izvršenje rješenja o protjerivanju**) stav (6) iza riječi "Službu" stavlja se interpunkcijski znak tačka, a riječi: "i Ministarstvo" brišu se.

Član 56.

U članu 109. (**Princip zabrane vraćanja**) stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, stranac koji se iz opravdanih razloga smatra opasnim za sigurnost BiH ili je pravosnažno osuđen za teško krivično djelo i predstavlja opasnost za BiH može se prisilno udaljiti ili vratiti u drugu državu, izuzev ako bi time bio izložen stvarnom riziku da bude podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju."

Član 57.

U članu 110. (**Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu**) iza stava (10) dodaje se novi stav (11) koji glasi:

- "(11) Stranac kojem je izdata potvrda iz stava (5) ovog člana, u slučaju potrebe, ima pravo na smještaj, ishranu i pristup zdravstvenoj zaštiti, o čemu u svakom pojedinačnom slučaju odlučuje i pristup pravima osigurava Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine."

Član 58.

U članu 111. (**Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH**) riječi: "podnosiocu zahtjeva za azil" zamjenjuju se riječju "strancu".

Član 59.

U članu 115. (**Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor**) stav (2) iza tačke g) dodaje se nova tačka h) koja glasi:

- "h) pravno ili fizičko lice koje je dalo izjavu da će snositi troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i/ili povratka;"
- Dosadašnja tačka h) postaje tačka i).
- U stavu (6) riječi: "tač. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "tač. a) do h)".
- U stavu (7) riječi: "tač. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "tač. a) do h)".

Član 60.

U članu 118. (**Određivanje nadzora**) iza stava (4) dodaju se novi st. (5) i (6) koji glase:

- "(5) Stranac kojem je izrečena mjera nadzora smještanjem u imigracioni centar iz stava (3) ovog člana može se privremeno smjestiti u druge ustanove specijalizirane za prihvataj stranaca dok se ne osiguraju uslovi za njegov smještaj u imigracioni centar ili uslovi za povratak.
- (6) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon dostavljenog mišljenja Službe da postoje potrebni uslovi, donosi odluku kojom se određuje specijalizirana ustanova i početak primjene stava (5) ovog člana."

Član 61.

U članu 123. (**Zaštita prava maloljetnih i ostalih stranaca**) stav (5), broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(4)".

Član 62.

U članu 128. (**Službene evidencije**) stav (1) tačka e) mijenja se i glasi:

- "e) strancima koji su podnijeli zahtjev za vizu i strancima kojima je viza izdata, produžena ili viza izdata na posebnom obrascu za izdavanje vize;"

Tačka i) mijenja se i glasi:

"i) strancima kojima je viza ukinuta ili poništena i izrečena mjera protjerivanja;"

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

- "(5) Nadležni organi mogu da vode službene evidencije iz stava (1) ovog člana putem Centralne baze podataka o strancima iz člana 129. ovog zakona."

Član 63.

U članu 129. (**Centralna baza podataka o strancima**) iza stava (7) dodaje se novi stav (8) koji glasi:

- "(8) Ministarstvo procjenjuje i odlučuje da li se podaci koji se odnose na tehničko uspostavljanje i održavanje Centralne baze podataka o strancima ili neki njeni dijelovi označavaju odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka."

Član 64.

U članu 133. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102.**) u stavu (1) broj "50" zamjenjuje se brojem "100".

Stav (4) mijenja se i glasi:

- "(4) U slučaju iz stava (1) tačka c) ovog člana, a u vezi s članom 45. stav (2) ovog zakona, putna isprava se oduzima."

Član 65.

U članu 134. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 103**) stav (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

U stavu (5) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

Član 66.

Naziv člana 135. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 21., 67., 77. i 82.**) mijenja se i glasi: "**(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. i 82)**".

U stavu (1) broj "300" zamjenjuje se brojem "500".

U stavu (1) tačka b) mijenja se i glasi:

- "b) protivno članu 21. (**Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize**) stav (2) ovog zakona, u BiH boravi duže od bezvignog boravka;"

Iza tačke c) dodaju se nove tač. d), e) i f) koje glase:

- "d) protivno članu 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) stav (1) ovog zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u vizi;
- e) protivno članu 30. (**Viza za dugoročni boravak - Viza D**) stav (1) ovog zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u vizi;

- f) protivno članu 48. (**Osnov za odobrenje privremenog boravka**) ovog zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u dozvoli privremenog boravka, odnosno ako u roku određenom ovim zakonom ili rješenjem nadležnog organa ne napusti BiH;"

Dosadašnja tačka d) postaje tačka g).

U stavu (2) broj "100" zamjenjuje se brojem "150", a riječ "tri" zamjenjuje se riječju "pet".

U stavu (4) iza riječi "protivno" dodaju se riječi: "članu 62. (**Radna dozvola**) i protivno".

Član 67.

U članu 139. (**Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti**) stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti iz stava (1) ovog člana može se izreći u trajanju od šest mjeseci."

Član 68.

U članu 141. (**Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Vijeća ministara po ovom zakonu**) stav (9) riječi: "31. oktobra" zamjenjuju se riječima: "31. decembra".

Iza stava (11) dodaju se novi st. (12), (13) i (14) koji glase:

- "(12) Uvijek kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara može po članu 8. (**Sloboda kretanja**) stav (10) ovog zakona, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MCP-a, donijeti odluku kojom se strancima koji borave na teritoriji BiH kolektivno i privremeno ograničava sloboda kretanja u BiH u mjeri koja je neophodna radi zaštite javnog zdravlja.
- (13) Kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, donosi podzakonske propise kojim se uređuju uslovi, način i druga pitanja značajna za osnovnu provjeru i zadržavanje stranca u smislu člana 14. (**Utvrđivanje identiteta i osnovna provjera**) st. (4) i (5) ovog zakona.
- (14) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon dostavljenog mišljenja Službe da postoje potrebni uslovi, donosi odluku kojom se određuje specijalizirana ustanova i početak primjene člana 118. (**Određivanje nadzora**) stav (5) ovog zakona."

Član 69.

(Stupanje na snagu ovog zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-1853/23

30. augusta 2023. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Marinko Čavara, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 6. hitnoj sjednici Zastupničkog doma, održanoj 28. kolovoza 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. kolovoza 2023. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Članak 1.

U Zakonu o strancima ("Službeni glasnik BiH", br. 88/15 i 34/21) u članku 1. (Predmet ovog zakona) iza stavka (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

- "(3) Ovim zakonom provodi se usklađivanje s: